

Nr 36.

Av herr **Hage**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar i vallagen.

Vid senaste val till riksdagens andra kammare konstaterades — särskilt uppe i de trakter, som jag representerar — att vissa bestämmelser finnas i vallagen, vilka enligt mitt förmenande icke äro lämpligt utformade och på grund därav böra omändras.

En sådan bestämmelse är t. ex. den, där det bestämmes, att valsedelsförsändelser från valmännen må användas av vissa valmanskategorier i sådana fall »att yrkets eller tjänstens utövning betingar hans vistelse *utom valdistriktet* den dag, då valet äger rum». Innebörden i denna bestämmelse är alltså den, att en person, som t. ex. tjänstgör i trafiktjänst eller annan tjänst eller annars nödgas uppehålla sig på en viss plats, liggande inom det valdistrikt, som han tillhör, men som ej kan lämna nämnda plats för att inställa sig vid vallokalen, ej har rätt att använda sig av valsedelsförsändelse. Detta har knappast någon betydelse inom valdistrikt med ringa utsträckning, då i allmänhet man kan tänka sig, att i sådana fall även valmannen, som är upptagen av sin tjänst eller sitt arbete, kan få så lång ledighet, att han kan infinna sig vid vallokalen. Detta blir däremot i de flesta fall ej förhållandet, då det gäller vidsträckta valdistrikt, där resan fram och tillbaka till vallokalen från arbets-, tjänste- eller bostadsorten tager flera timmar i anspråk, ja kanske på grund av kommunikationernas ordnande ända till en dag. Sådana förhållanden existera särskilt inom övre Norrland, och har man särskilt med hänsyn härtill för mig framhållit, att det på grund därav vore riktigt, att man förändrade denna bestämmelse, så att i dylika fall det bleve möjlighet använda sig av valsedelsförsändelse även i vissa fall, då vederbörande, som fullgör sin tjänst eller sitt arbete, vistas *inom* valdistriktet, men på grund av tjänstgöringsortens avstånd från vallokalen

ej kan infinna sig vid valet. Jag tillåter mig alltså härmed framlägga ett förslag till ändring i nämnda hänseende.

Men det finnes även en annan bestämmelse i vallagen rörande valedelsförsändelserna, nämligen att dessa försändelser, som få anordnas senast *valdagen*, skola ha kommit vederbörande myndighet tillhanda *senast dagen efter valdagen*. Särskilt i Norrland äro, som bekant, avstånden långa. Det kan ofta vara svårt att i tid veta, huruvida det för en befattningshavare eller annan person skall uppstå hinder för deltagande i valet. Vederbörande befattningshavare eller andra nödgas därför kanske först på valdagen anordna valedelsförsändelse. Men då blir det med de långa avstånden i Norrland risk för att försändelserna ej komma Konungens befallningshavande tillhanda dagen efter valet. Alltså borde det kunna ifrågasättas, att en ändring av denna bestämmelse även komme till stånd och att denna tid utsträckes till 2 à 3 dagar efter valet. Jag tillåter mig härmed att även i denna punkt yrka en ändring av gällande bestämmelser.

Nu kunde givetvis riksdagen utan vidare utforma de ändrade bestämmelser, som kunde anses behövlige i detta fall. Men då det möjligen torde behövas någon omformulering även på några andra bestämmelser, som sammanhånga med det som här föreslagits, och då vallagen skall nästa gång komma till användning först 1924, såvida ingen riksdagsupplösning inträffar, inskränker jag mig till att yrka,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida och på vilket sätt en ändring av lagen om val till riksdagens andra kammare måtte ske för att tillgodose de krav, som här ovan framförts.

Stockholm den 18 januari 1922.

Ernst Hage.
